

arh. 03-04/11

EESTI ARHITEKTIDE LIIDU TEATAJA > NEWSLETTER OF THE UNION OF ESTONIAN ARCHITECTS

EAL
EESTI ARHITEKTIDE LIIT

-
- > **EALi eestseisuses** A2
 - > **Lõppenud arhitektuurivõistlused** A15
 - > **Ettevalmistatavad võistlused** A16
 - > **EALi teated** A16
 - > **EALi välissuhtlus** A17
 - > **Arhitektuurikeskuse teated** A17
 - > **Teated senioridele** A19

Dhaka Rahvusassamblee (Jatiyo Sangshad Bhaban) Dhakas, Bangladeshis (foto: Kalle Vellevoog).

Arhitektid on ruuminarkomaanid

Arhitekti meisterlikkust aitavad lihvida kogemused ruumist, mida pole võimalik saada raamatutest, ekraanilt ega muu tehnoloogia abil. Päriselt saab ruumi tajuda ainult kohal olles. Kogemused ümbritsevast salvestuvad mälu pildis kogetud tervikuna ja märgatud detailidena. Töenäoliselt on arhitekti reisikirg seotud nende kogemuste otsimisega. Arhitektid on ruumist sõltuvad. Nad on ruuminarkomaanid, kes püüavad saada aina täiuslikumat ja vahetumat ruumikogemust.

EALi korraldatud reisi sihtkohaks oli sedakorda Bangladeshis pealinn Dhaka ja seal asuv Louis Kahn'i kavandatud parlamendihoonet. Reis oli omamoodi palverännak Eestis sündinud arhitekti loomingu juurde ning see pakkus unustamatu ruumielamuse. Ideaalne oli kogemus parlamendihoonet paiknemisest maastikul, vaimsusest ja struktuurist. Parlamendihoonet võib lugeda isegi õnnestunumaks ehitiseks kui Āgras asuv Taj Mahal, mida peetakse islami ehituskunsti silmapaistvaimaks näiteks. Pärast Dhakat küsid endalt, kas on kuskil veel ehitatud midagi mõjusamat, mida oleks soov kogeda ja kuhu oleks põhjust seetõttu reisida. Ning lisaks: kui olime ära näinud Bangladeshis parlamendihoonet, kehastus Louis Kahn oma loomingu kaudu meie jaoks ühtäkki luust ja lihast arhitektiks, vabanedes Eestis levinud legendaarse inimese seisusest.

Enne Bangladeshis läbisime India sellised põhjapoolsed linnad nagu Delhi, Jaipur, Āgra, Ahmedabad ja Chandigarh. See teekond oli väärikas jätk liidu eelmistele Aasia-reisidele Jaapanisse ja Hiinasse. Et näha India ja Bengalimaa parimaid arhitektuuripalasisid moel, mida vaid arhitektid suudavad ja teistele arusaamatul viisil naudivad, oli kava tihe.

Ruumielamuste kõrvale mahtusid enamikus linnades ka kohtumised kohalike ametivendadega. Ilma nende abita poleks me pääsenud peaaegu ühessegi hoonesse, sest aina suureneva terrorismiohu tõttu on piiratud ligipääsu kõikidesse riigiasutustesse ja tähtsamatesse kohtadesse. Sügavama jalajälje saime jätta Dhakasse, sest sealne arhitektide liit pakkus välja võimaluse tutvustada Eesti arhitektuuri ettekannetega. A. Alveri ja V. Künnapu sõnavõtte toetasid kaasavõetud raamatud ja ajakirjad. Eesti arhitektuuri eksportimine Bangladeshis on alanud!

Reisi eesmärgiks olid modernismiklassikute (Le Corbusier', L. Kahn, B. V. Doshi jt) ning uue India arhitektuuri otsingud. Samal ajal ei peljatud külastada ka turismiobjektideks kujunenud suurmogulite mausoleume, kindluslinna, mošeesid ega vanemaid väärtusi, mis olid säilinud mogulite vallutustest. Nii Indias üldiselt kui ka Bangladeshis on vana ja uue põhjuslikud seosed tajutavad igal sammul – siin tegutsedes on peaaegu võimatu kohalikustkultuuriruumist kõrgemale tõusta. Seepärast lähevadki paljud noored õppima välismaale.

Foto: Kalle Vellevoog

Maakaarti vaadates on näha, et peamiselt kulges reis piki ühte sooja laiuskraadi, kui Delhi ja Chandigarh välja arvata. Külmasildadeta kerge arhitektuur oli eestlaste pidevaks imetusobjektiks. Soojast kliimast tuleneb ka erinevus arusaamades – sealkandis peetakse majaks iga sammastele toetuvat varikatust, kus sisekliima on ühtlasi väliskliima. Vastupidiselt meile kulutatakse seintega ümbritsetud majades äraarvamata hulgal energiat siseruumi jahutamiseks, mitte kütmiseks.

Reisi eriliseks linnaehituslikuks kogemuseks kujunes vaieldamatult Chandigarh. See noor linn rajati ideaallinna mudeli järgi pärast Pakistani eraldamist Indiast, kui Pandžabi osariigile oli vaja uut halduskeskust. Võrdlesin Chandigarhi Brasiliaga – mõlemad rajati pärast Teist maailmasõda ja lühikese perioodi jooksul. Mõlemas linnas on tegemist lõpetatud struktuuriga, kus linnaelu funktsioonid on jagatud rangelt eri sektoritesse. Le Corbusier' korrastatud tänavavõrk Chandigarhis erineb Lúcio Costa planeeritud suurt lindu meenutavast linnastruktuurist Brasiliast, andes linna toimimise mõttes mõningase eelise esimesele. Kohalikus raamatupoes sattus mulle pihku neid kahte linna võrdlev arhitektuurifotode raamat, kus kõrvutati Le Corbusier' ja Oscar Niemeyeri töid; mulle tulid silme ette ka mu enda Brasiilia-reisi mälu pildid. Chandigarhis paikneb mitu Le Corbusier' kavandatud ehitist, millest muljetavaldavaimaks osutus ülemkohtu hoone.

Veel ühes mõttes on nii India kui ka Bangladeshis linn väga erilised: kui seal on näiteks 1950. aastal ehitatud maja, siis on see algsel ja ehedal moel praeguseni säilinud, sageli pole tehtud isegi remonti. Indias on nauditav see aastatetagune ehedus, mida meie kandis võiks hooldamise seisukohast nimetada ebaperemehelikkuseks. Ühelt eurooplaselt nõuab suurt mõttepingutust, et saada aru hindude, moslemite, sikhide ja paljude teiste röömsameelsetest kultuuridest läbi ajas isereguleeruva kaose. Chandigarhi puhul kehtib sama loogika kogu linna kohta.

Ma ei välista, et Indiasse peab tagasi minema, sest suurem osa maast jäi ka seekord nägemata.

Tõnu Laigu
EALi aseesimees

1. september

Ülevaade suvel arhitektuuri vallas toimunud

Visiidist Moskvasse, Moskva Arhitektide Liidu külastamine (P. Pere)

EALi ja EAKi esindajad tegid juunis visiidi Moskvasse. Sel ajal avati arhitektuurinäitus „Buum/Ruum. Uus Eesti arhitektuur“, millega seoses korraldas EAK ka seminari. Visiidil õnnestus värskendada juba varem loodud kontakte Vene arhitektidega. Kohtumise otseseks tulemuseks võib pidada Moskva Arhitektide Liidu kutset EALile osaleda soodustingimustel rahvusvahelisel arhitektuurifestivalil „Eko-Bereg“. Ühtlasi kutsuti EALi esindajat pidama ettekannet Peterburi konverentsil. EAL võttis kutse vastu ja juhatuse ettepanekul esines 9.–11. septembrini peetud konverentsil A. Alver. Konverentsi raames peeti ka noorte arhitektide võistlus „Kroonlinna fortide kompleksi forthotelli parim arhitektuuriprojekt“. Et festivaliga samal ajal toimus Tallinnas TAB, ei saanud konverentsile sõita rohkema arvuline EALi esindus.

Keila kooli projekteerimise ja ehitamisega seonduvast (P. Pere)

Pärast seda, kui Keila kooli projekteerimist ja ehitamist puudutav aukohtu otsus, mis oli kooskõlastatud eestseisusega, edastati tellijale ja ehitajale, reageerisid mõlemad väga aktiivselt. Nii tellija kui ka ehitaja vaidlustasid aukohtu otsuse ning nõudsid, et sellest tuleb välja jätta nende kohta esitatud info, st avaldada üksnes arhitekthe puudutavad väited.

Vastuväidete tõttu **otsustati** Keila kooliga seonduv uurimisprotsess ajutiselt peatada, seepärast pole aukohtu otsust seni avalikustatud.

EALi seisukohast Tallinna linnahalli kohta (P. Pere)

Delfi uudisteportaal küsis EALilt kommentaari laguneva Tallinna linnahalli praeguse seisundi kohta. Sooviti ka teada, millisenä näeks EAL ideaalis linnahalli tulevikku.

Vastuses **esitas** EAL oma tulevikukujutluse: ideaalne oleks kujundada korrastatud rannaalale ainulaadne hoonekompleks, kuhu kuuluksid Kultuurikatel, linnavalitsuse haldushoone, linnahall, tulevane Estonia teater ning Admiraliteedi basseini ümbritsev kvaliteethoone koos hoonetevahelise kvaliteetse avaliku välisruumiga, mis seoks hoonestuse vanalinna, kesklinna ja sadamatega. Selle idee teostamiseks tuleb kohe peatada linnahalli silmanähtav lagunemine.

EALi toetuse andmisest keskkonnamüra konverentsi korraldamiseks (P. Pere)

MTÜ Ökokratt palus EALil toetada mitterahalise panusega (teabe levitamine EALi liikmete postiloendis) keskkonnamüra konverentsi „Keskkonnamüra arvestamine planeeringutes“ korraldamist ja kutsus EALi esindajat sinna ettekannet pidama. EAL **nõustus** konverentsinfot levitama ja oli valmis leidma konverentsile ettekandja.

Hoone ehitusprojekti standardi koostamisest (P. Pere)

Töö hoone ehitusprojekti standardi koostamise kallal on jätkunud. Töörühmas osales EALi esindaja J. Huimerind.

Standardi „Ehitustööde ja ehitiste projekteerimise riigihangete korraldamine“ kavandi koostamisest (P. Pere)

Jätkus töö ehitustööde ja ehitiste projekteerimise riigihangete korraldamise standardi kavandi koostamisega. Eesti Ehitustevõtjate Liidu (EEEL) algatusel koostatava standardi kavandi teksti kohta EALilt ametlikku arvamust ei küsitud, kuid EPBL, kellelt sooviti ametlikku arvamust, palus EALil kujundada eelnõu teksti kohta oma seisukoht.

J. Huimerind töötas standardi kavandi süvitsi läbi ja kujundas selle kohta EALi seisukoha. Selle järgi on standardi kavand raskesti loetav ja liiga pikk, sest sisaldab rohkeid väljavõtteid riigihangete seadusest ja viiteid kohtulahenditele. J. Huimerind tegi ettepaneku tuua kas eraldi standardi, juhendmaterjali või iseseisva peatükina esile projekteerimise osa.

MKM ei olnud EALi ettepanekuga nõus. Et ka EPBL oli standardi kavandi teksti suhtes põhimõtteliselt samal seisukohal kui EAL, **kujundasid** EPBL ja EAL MKMile saatmiseks ühisseisukoha.

CO₂-kvoodi projektist (P. Pere)

J. Huimerind oli vaadanud läbi CO₂-kvoodi müügitulust rahastatavate objektide nimekirja ning sõelunud välja objektid, mis tuleks võtta muinsuskaitse alla. Need kattuvad osaliselt 20. sajandi arhitektuuriteoste paremiku nimekirjas olevatega. Ta pidas äärmiselt vastutustundetuks ja lubamatuks, et CO₂-kvoodi projekti raames tehtavate töödega seoses pole ühendust võetud nende objektide autoritega. Eestseisus **pidas vajalikuks** pöörduda selgituse saamiseks RKASi poole.

Arhitekti kutsestandardi uue versiooni koostamisest (I. Heinsoo)

Uut kutsestandardit koostav töörühm oli 2011. aasta suvel mitu korda koos käinud ning arhitekti kolme kutsetaset ja rakendusarhitekti kutset kirjeldava tekstiosa üldjoontes lõplik sõnastus on nüüdseks valmis. Töörühm koguneb veel üks kord, et teksti täpsustada.

Peale uue kutsestandardi tuleb koostada ka uus kutse andmise kord ning moodustada uus ja ilmselt laiapõhjalisem, senisest rohkemate institutsioonide esindajatest koosnev kutsekomisjon. Arhitekti kutsestandardi ja kutse andmise süsteem peaks peatselt korda saama.

Auditi „Detailplaneeringute menetlemine Tallinna linnaplaneerimise ametis“ tegemisest (A. Levald)

25. augusti koosolekul EALis tutvustasid Tallinna linnakantselei linna sisekontrolõri teenistuse siseauditiosakonna esindajad EALile tööplaani alusel tehtavat auditit „Detailplaneeringute menetlemine Tallinna linnaplaneerimise ametis“. Kokkusaamisel anti EALi esindajatele võimalus jagada oma mõtteid ja teha teema kohta ettepanekuid.

Kõnealuse auditeerimisega astutakse suur samm selles suunas, et hakata ka tegelikult kontrollima detailplaneeringute seaduspärasust.

Planeerija kutsestandardi koostamisest (T. Laigu)

Planeerija kutsestandardi koostamine on jõudnud lõppjärku ja

juba sügisel on võimalik saata selle tekst kooskõlastusringile. Kutsesstandardis määratletakse planeerija kutse ja planeeringu mõisted ning antakse juhised planeeringu koostamiseks. Standardis määratakse kindlaks, milliste valdkondade esindajad peavad osalema planeeringu koostamisprotsessis.

Töörühm on jõudnud seisukohale, et iga planeeringu koostamisse (v.a erandjuhud) tuleb kaasata arhitekt, sest tänu sellele nõudele peaks tunduvalt paranema planeeringute kvaliteet. Ka on töörühm seisukohal, et planeerija ei saa olla pelgalt projektijuht (nagu arvati standardi koostamise algetapis), vaid ta peab olema spetsialist, kes koostab vähemalt ühe planeeringu osa (nt arhitektuurse). See tähendab, et planeerija peab ka oma tööga panustama planeeringu koostamisse.

On lootust, et planeerija kutsesstandardi vastuvõtmisega korrustub Eestis planeerimine tervikuna.

Ettevalmistamisel olevatest arhitektuurivõistlustest (J. Huimerind)

EALiga koostöös valmistatakse ette järgmised arhitektuurivõistlused:

- Lahemaa näidisväikeelamute eskiiside (kolm näidiseramaja lahendust) võistlus;
- Eesti Ajaloomuuseumi arhitektuurivõistlus Maarjamäe kompleksi terviklahenduse leidmiseks;
- Maakri kvartali arhitektuurivõistluse teine voor:

NAPi statuudi täiendamisest (P. Pere)

EALi juhatus kohtus NAPi rahastaja H. Meeritsaga, et arutada NAPi statuudi muutmist. **Otsustati** lisada statuuti võimalus kandideerida preemiale ka kollektiivselt ja suurendada preemia rahastajate ringi, et saada raha kataloogi väljaandmiseks.

Tallinna linnavalitsuse uue hoone kohta koostatud pärandimõjude hinnangust (P. Pere)

EALi eksperdirühm **koostas** Tallinna kultuuriväärtuste ameti tellimisel pärandimõjude hinnangu „Tallinna linnavalitsuse uue hoone (uue raekoja) mõju Tallinna vanalinna väljapaistvale ülemaailmsele väärtusele”. See telliti esitamiseks UNESCO maailmapärandi komiteele, hinnagu teksti koostas eksperdirühma juhendamisel T. Trummal.

Ülevaade TABist (V. Tomiste)

Tallinna rahvusvahelist arhitektuuribiennaali (TAB, 8.–11. september) ettevalmistav töö, mida alustati eelmise aasta sügisel, on jõudnud haripunkti. TABil on kolm põhiüritust (visioonivõistlus, sümposion ja kuraatorinäitus) ja hulk väiksemaid (ekskursioonid, loengud, näitused, raamatuesitlused, peod). Tulemas on kolm väga sisutihedat päeva. TABi ajaks saab valmis M. Melioranski koostatud ajakirja Ehituskunst number.

TABil avatakse kolme arhitektuuri õpetava kooli tudengite koostatud näitused: „Varjualused” (EKA), „Akadeemiast praktikani” (AA School) ja „Viini eksilid” (Viinis arhitektuuri õppinud eestlastest tudengite tööde ja makettide väljapanek). Sümposion, gala ja sellele järgnev pidu Kultuurikatlas on tasulised, osavõtt ülejäänud üritustest on aga tasuta.

EALi 90 aasta juubeli näitusest (P. Pere)

Praegu seatakse hoogsalt üles liidu 90 aasta juubeli näitust „EAL 90”. Selle kujundajad on samad, kes olid TABil, ja sisulise osa eest vastutab M. Väljas. Kujunduslikult paljude teemape-sadena ülesehitatud juubelinäituse iga pesa eest vastutab üks eestseisuse liige.

Loomeliitude ühisest uusaastapeost

Kavandamisel on loomeliitude ühine uusaastapidu Rotermani soolalaos, mille ettevalmistamiseks tuleks taotleda Kultuurkapitalist raha.

Eestseisus kiitis heaks EALi uue logo variandi, mille kujundas V. Tomiste. **Otsustati** tellida kaks silti: EALi nimega tahvelsilt, mis paigutatakse Tallinnas Lai 31 asuva hoone välisukse kõrvale majaseinale, ning uuendatud logoga EALi silt, mis kinnitatakse sama hoone siseukse kõrvale siseseinale. EALi logo uuendamine oli kooskõlastatud eelmise logo autori T. Jürnaga.

Arutluse all oli **EALi uue esindaja määramine ehituse, kinnisvara ja geomaatika kutsenõukokku** Ü. Peili asemele. Eestseisus **otsustas** peatada EALi tegevuse kõnealuses kutsenõukogus seniks, kuni on selgunud Kutsekoja kutsenõukogude uus struktuur ja valdkondade jaotus neis.

Et Tallinna arhitektuuribiennaali eel on kasvanud **välisluubi Eesti arhitektuuri vastu**, pöördus EAKi projektijuht Carl-Dag Lige EALi poole sooviga panna EALi veebilehele üles sellekohast ingliskeelset materjali. Kataloogi „Buum/ruum” ingliskeelsed tekstid Eesti nüüdisarhitektuuri kohta on ühed vähestest, mida saaks selleks kasutada. Teksti juurde tahab EAK lisada kataloogist fotosid. EAK soovis teada, kas ja millistel tingimustel on EAL nõus avaldama materjale EAKi veebilehel.

Eestseisus **otsustas** anda EAKile loa avaldada EAKi veebisaidil kataloogi „Buum/Ruum” materjale tasuta tingimusel, et viidatakse algallikale.

Vaadanud läbi Liisi Vähi EALi noortekogu liikmeks astumise avalduse ja tööde kausta, **otsustas** eestseisus ta liikmeks vastu võtta.

Vaadanud läbi Indrek Kallase EALi liikmeks astumise avalduse ja tööde kausta, **otsustas** eestseisus ta liikmeks vastu võtta.

EALi poole oli pöördunud T. Sild **Tartusse planeeritava Maxima uue kaubanduskeskuse arhitektuurivõistluse** pärast, sest objekti tellija ei saa arhitektiga kokkuleppele arhitektuurse projekteerimise hinnas.

Toetudes autoriõiguse seadusele, on Tartu linn seisukohal, et võidutöö arhitektuurse projekti peab lõpuni projekteerima arhitektuurivõistluse võitnud arhitektuurbüroo Tempt OÜ. Võistluse tingimuste autoriõiguste punktis jäetakse samuti kõik varalised ja isiklikud autoriõigused teoste autoritele: isiklikud autoriõigused määramata tähtjaks ja varalised projekti valmimiseni. Tingimuste järgi läheb tellijale üle vaid võistlustööde omandiõigus. Linna seisukoha kujundamiseks palus T. Sild EALi hinnangut tellija ja arhitektuurbüroo vaidlusele soovis, et võimaluse korral nimetataks projekteerimise arhitektuurse osa mõistlik (või keskmine) hind.

Eestseisus **oli seisukohal**, et kaubanduskeskuse arhitektuurse osa maksumuse kujundamisel oleks otstarbekas tugineda EPBLi tänavuses aastaraamatus ära toodud ehitamise ja projekteerimise statistilistele keskmistele brutopinna hindadele, mida EPBL on kogunud ja süsteemi seadnud juba aastaid. T. Sillale EALi vastuskirja koostamine jäi T. Laigu ülesandeks.

15. september

EALi 90 aasta juubelinäituse trükiste graafilised kujundajad Alari Orav ja Uku Kristjan Küttis tutvustasid eestseisusele näituseks kavandatavaid kutseid ja plakateid.

9.–11. septembrini 2011 Peterburis peetud rahvusvahelisel festivalil „Eko-Bereg” EALi esindajana osalenud ja ettekandega esinenud Andres Alver andis eestseisusele ülevaate festivalil nähtust ja kogetust.

A. Alveri sõnul võtsid korraldajad neid hästi vastu. Peale Eesti osalesid festivalil ka Venemaa, Sloveenia, Valgevene, Ukraina, Läti ja Leedu arhitektid. Ta nentis, et Peterburi projekterimisturg on olnud Läänest tulnud arhitektidele suletud ja seepärast pole eestlastest arhitektidel Peterburis eriti lootust erialast tööd saada. Siiski oli Alver seisukohal, et sealsete kolleegidega tuleks suhtlust jätkata ja kontakte luua. Selleks tuleb mõelda läbi, millised võiksid olla Eesti huvid selles koostöös.

Kalle Komissarov, kes koostab **RKASi soovil Tallinnas Lubja 4 kinnistu arhitektuurse ideekonkursi tingimusi**, tutvustas eestseisusele kavandatavat ideekonkurssi.

Lubja 4 kinnistul asus endine politseimaja, mis on praeguseks lammutatud. 2008. aastal korraldati ala detailplaneeringu algatamiseks mahulise eskiisi arhitektuurivõistlus, mille võitis AB Luhse & Tuhhal. Võidutöö alusel kehtestati alale detailplaneering, kus oli kirjas ka kinnistule kavandatava bürooahoone ehitusmaht. Planeeringus kehtestatud mahule soovib RKAS korraldada 2012. aastal eelkvalifitseerumisega avaliku arhitektuurse ideevõistluse. On tehtud ettepanek jagada võistluse preemiafond järgmiselt: I koht on väärt 12 000 eurot, II koht 8000 eurot ja III koht 4000 eurot. Hankedokumendi sisu, sh ruumiprogrammi, ajakava, projekteerimistööde töövõtulepingu projekti sisu jm täpsustatakse. Peale kvalifitseerumisvoorust on võistlustööde esitamiseks aega kaks kuud.

Arhitektide liiduga ei soovi RKAS võistlust kooskõlastada. Eestseisusele tutvustas Kalle Komissarov võistlustingimusi omal algatusel.

29. september

Eestseisus vaatas läbi EALi liikmete ettepanekud **Eesti Kultuurkapitali 2011. aasta arhitektuuri sihtkapitali aastapreemiale** esitatavate kandidaatide kohta. Eestseisus **otsustas** esitada arhitektuuri sihtkapitali aastapreemiale kandideerima järgmised objektid.

Arhitektuurivaldkond

- Ämari lennuväebaas (Vasalemma vald), arhitektid Toivo Tammik ja Mart Rõuk (AB Ansambel OÜ).
- Tallinna teeninduskool (Tallinn, Majaka 2), arhitekt Maarja Nummert.
- Teaduskeskus Ahhaa (Tartu, Sadama 1), arhitektid Vilen Künnapu ja Ain Padrik, kaasautorid Kristjan Tõlk, Kristiin Keernik, Siim Tuksam ja Hannes Tilk (AB Künnapu & Padrik).
- Korterimajade ansambel Supilinnas (Tartu, Oa 31, Oa 33 ja Meloni 28), arhitekt Kaido Kepp.
- Korterimajad Tallinnas (Tallinn, Helme 14–16), arhitektid Kalle Vellevoog ja Velle Kadalipp (Arhitektuurbüroo JVR OÜ).
- Eramu Sael (Saue vald, Alliku), arhitektid Jan Skolimowski, Peeter Loo ja Kaspar Kruuse (KAMP Arhitektid).
- NO99 Põhuteater (Tallinn, Skoone bastion), arhitektid Maarja Kask, Ralf Lööke, Karli Luik ja Pelle-Sten Viiburg (Salto Arhitektuurbüroo OÜ).

Maastikuarhitektuuri valdkond

- Vallikäärü ümbruse maastikukujundus (Pärnu), arhitekt Kersti Lootus (OÜ Lootusprojekt).

Disainivaldkond

- Etenduse „Noor Eesti” välilava (Rakvere), arhitektid Ott Kadarik ja Mihkel Tüür, kaasautor Uku-Kristjan Küttis (Kadarik Tüür Arhitektid OÜ).

- „Camera Obscura” (Tallinn, Vabaduse väljak), arhitektid Ott Kadarik ja Mihkel Tüür (Kadarik Tüür Arhitektid OÜ).
- Tallinna linnainstallatsioonide festivali LIFT11 installatsioonid:
 - „Rada metsas” (Kadrioru pargis Jaapani aia lähedal), autorid Tetsuo Kondo ja Mitsuru Maekita (Tetsuo Kondo Architects), insenerid Mutsuro Sasaki ja Yoshiyuki Hiraiwa (SAPS – Sasaki and Partners);
 - „Merele” (Mere pst 20, linnahalli katusel), autor Tomomi Hayashi;
 - „Uurijad” (Lasnamäel Juhan Smuuli tee ja Laagna tee ristmiku ääres), autor Raul Kalvo;
 - „Kai” (Kalaranna 1, Kalasadamas), autorid Siiri Vallner ja Indrek Peil.

Arhitektuurialane tegevus

- Tallinna arhitektuuribiennaali (TAB) korraldamine: Villem Tomiste, Katrin Koov, Mari-Liis Vunder, Ülar Mark, Endrik Mänd, Kaire Pärnpuu ja Carl-Dag Lige.
- Linnainstallatsioonide festivali LIFT11 korraldamine: kaaskuraatorid Margit Argus, Margit Aule, Maarin Mürk ja Ingrid Ruudi (MTÜ KAOS).

Eestseisus **pidas vajalikuks** teha Eesti Kultuurkapitalile ettepanek anda välja preemiad võimaluse korral ka loodavas, linnadisaini valdkonnas.

Vaadati läbi EALile 8. septembriks esitatud **loomestipendiumite taotlused** ja **otsustati** jagada stipendiumid järgmiselt (vt tabelit). Rahast, mille kultuuriministeerium eraldas EALile 2011. aasta loometoetusteks ja -stipendiumiteks, **otsustati** jätta 2355,27 eurot aasta lõpuni reservi.

Taotleja	Taotletav stipendium (€)	Stipendiumi kasutuseesmärk	Lisateave	Eraldatud stipendium (€)
Veljo Kaasik	1000	Osalemine arhitektuuri õppereisil Indias 20.10–02.11.2011		à 1000
Andres Alver	1000			
Kalle Vellevoog	1000			
Raivo Mändmaa	1000			
Tõnu Laigu	1000			
Velle Kadalipp	1000			
Vilen Künnapu	1000			
Ralf Lööke	1100	Osalemine maailma arhitektuurifestivalil Barcelonas 02–04.10.2011. NO99 põhiteatri ja Sõmeru keskusehoone tutvustamine rahvusvahelisele žüriile. Tutvumine Barcelona nüüdisarhitektuuriga.	Eelarve 1230 eurot, sh omafinantseering 130 eurot	à 640
Maarja Kask	1100			
Karli Luik	1100			
Urmo Mets	1390	Taani nüüdisarhitektuuriga tutvumine, erialaste kontaktide loomine	Eelarve 2090 eurot, sh omafinantseering 350 eurot, kaasrahastaja Kauss Arhitektuur OÜ osalus 350 eurot	640
Margit Mutso	1500	Raamatu „Eesti arhitektuur 2010” koostamine, osaliselt ka kujundamine		1500
Risto Parve	1196	EALi 90 aasta juubeli näituse (Eesti Arhitektuurimuuseumi II k saalis) kujundamine arhitektuurikonkursi tulemuste alusel		1196
Kai Süda	1196			
Veronika Valk	1065	„Every Way Out” skulptuuri kavandamine Iirimaal Corkis koostöös iiri skulptori Maud Cotteriga	Eelarve 4400 eurot, sh omafinantseering 1204,42 eurot. 28.04 otsustati eraldada stipendium kolmes osas (à 1065)	1065,58
Katrin Koov	2000	Tallinna arhitektuuribiennaali ettevalmistus, sümposiumi kureerimine, „STREET 2020” kataloogi toimetamine, meediaga suhtlemine (veebr – okt 2011)		2000
Villem Tomiste	820	Tallinna arhitektuuribiennaali kureerimine		820
Ülar Mark	640	Reis Ateenasse, tutvumine ajalooliste objektidega	Eelarve 970 eurot, sh omafinantseering 330 eurot	640
Toomas Paaver	1760	EALi esindamine arhitektuurivaldkonnaga seotud õigusaktide ja standardite väljatöötamise protsessis ning vajaduse korral olulisemate planeeringute vaidlustes		1760
Martti Preem	353,4	Õigusaktide koostamise töörühmade koosolekutel osalemine		353,4

J. Huimerind teavitas eestseisust **Tartu O. Lutsu nim Linnaraamatukogu ja Tartu Kunstimuuseumi arhitektuurivõistluse tulemuste vaidlustamisest** ning vaidluse lahendamiseks astunud senistest sammudest.

Maria Mägi Advokaadibüroo esitas Arhitektuuribüroo Emil Urbel OÜ nimel ja käsundil rahandusministeeriumile mär-gukirja, milles paluti teha Tartu linnavalitsuse ideevõistluse „Tartu Oskar Lutsu nimelise Linnaraamatukogu ja Tartu Kunstimuuseumi arhitektuurivõistlus” üle järelevalvet. Mär-gukirjast johtuvalt tunnistas Tartu linnavalitsus 23. septembril kehtetuks linnavarade osakonna käskkirja, millega olid ideevõistluse pakkumused tunnistatud tingimustele vastavaks, põhjendusega, et preemiad saanud tööd ei vastanud võistlus-tingimustele.

Kogu vaidlustusmaterjal edastati EALi riigihangete ja arhitektuurivõistluste töörühma liikmetele, kelle osalusel peeti 26. septembril EALis nõupidamine. Töörühma arvates on E. Urbeli tõstatatud probleemid põhiosas aktuaalsed. Selleks, et edaspidi vältida arhitektuurivõistluste korraldamisel samu probleeme, peeti vajalikuks korrigeerida Eesti arhitektuurivõistluste juhendi teksti, et see oleks üheselt mõistetav. Riigihangete ja arhitektuurivõistluste töörühma liikmed ning EALi juhatus leidsid, et kõnealuse võistluse vaidlustamise tõttu oleks EALil mõistlik paluda erapooletul eksperdil või ekspertidel (kuni kolm eksperti) kontrollida kolme esimest võidutööd ja teha neile ekspertiisi. Nõupidamisel arutati, kas võistlustööde esitamine internetis enne märgusõnade taga olevate isikute avalikustamist kuni võitja väljakuulutamiseni ei ole EALi võistlusjuhendi punkti 13.4 rikkumine. Maailmaa üldlevinud praktikast arvestades on see tänapäeval pigem reegel kui erand, mistõttu ei ole nimetatud argument tõsiselt võetav.

28. septembril peeti EALis teine samateemaline nõupidamine, kus osalesid juhatuse liikmed J. Huimerind, K. Vellevoog ja T. Laigu ning võistluse žürii töös osalenud H. Grossschmidt, M. Mutso ja E. Urbel.

Pärast seda, kui kõik asjaosalised olid ära kuulatud ning oli analüüsitud Tartu kunstimuuseumi ja linnaraamatukogu ühishoone arhitektuurivõistluse tulemuste vaidlustamise järele tekkinud olukorda, koostas J. Huimerind riigihangete ja arhitektuurivõistluste töörühma liikmete kaasabil kirja kavandi EALi seisukohtadega võistluse vaidlustamise kohta. Eestseisus **kiitis** kavandi **heaks** ning kiri **otsustati** saata Tartu linnavalitsusele, rahandusministeeriumile ja Tartu Postimehele.

Eestseisus **kiitis heaks** EALi riigihangete ja arhitektuurivõistluste töörühma ettepaneku (ajendatud Tartu kunstimuuseumi ja linnaraamatukogu ühishoone arhitektuurivõistluse tulemuste vaidlustamisest) **parandada praegu kehtiva Eesti arhitektuurivõistluste juhendi teksti**.

Eesti arhitektuurivõistluste juhendit parandama hakkava töörühma koosseisu **määrati** T. Hayashi, E. Urbel, K. Komissarov, T. Paaver, I. Raukas, T. Laigu ja I. Mald-Villand.

Lisaks soovitati kaasata ettevõtmisesse kohalikes omavalitsustes töötav arhitekt

Eestseisus **otsustas** määrata **EALi esindajaks Eesti Arhitektuurimuuseumi nõukotta** V. Tomiste.

Eestseisus **kiitis heaks** EALi juhatuse ettepaneku **uue kutsekomisjoni koosseisu** kohta, kuhu kuuluvad järgmiste institutsioonide esindajad.

Kutse andja:

EAL – neli esindajat.

Ministeeriumid:

MKM – üks esindaja, kultuuriministeerium – üks esindaja.

Koolitajad:

EKA – üks esindaja, tehnikakõrgkool – üks esindaja.

Tööandjad:

EPBL – üks esindaja.

Kohalikud omavalitsused:

Eesti Linnade Liit – üks esindaja.

Siduserialad:

Eesti Planeerijate Ühing – üks esindaja.

Sihtasutus Kutsekoda – üks vaatlejaliige.

EALi esindajatena **määrati** uue kutsekomisjoni koosseisu A. Levald, T. Laigu, M. Shein ja M. Lööke.

13. oktoober

P. Pere, V. Tomiste ja L. Haamer andsid eestseisusele ülevaate **25.–28. septembrini Tokyos peetud UIA XXIV maailmakongressist**, kus EALi delegatsiooni koosseisus käisid H. Kesler, P. Pere, V. Tomiste, L. Haamer, T. Hayashi ja M. Gritimliht.

Kongressi peateema oli „Design 2050 – Beyond Disasters, through Solidarity, towards Sustainability” (vabas tõlkes *katastroofe selja taha jättes solidaarsuse kaudu püsijäämise poole*), alateemadeks keskkond, kultuur ja elu.

Kongressi ajal peeti hulgaliselt loenguid, korraldati temaatilisi arutelusid, kuulati programmide eestvedajate aruandeid, vaadati näitusi. Loenguid pidasid näiteks maailmakuulsad kunstnikud ja arhitektid Christo, Tadao Ando, Kazuyo Sejima, Christoph Ingenhoven.

Näha sai UIA seksioonide ülevaatenäitust, kus oli esindatud ka BAUA. BAUA eksponaat „Globe – Share your vision and shape the future of our environment” kujutas endast 210 cm läbimõõduga plastiliinkera, mida külastajad said vabalt vormida. Lapselik ja mänguline BAUA ekspositsioon sai väga sooja vastuvõtu osaliseks ja haalus kongressi peateemaga.

Üritus tervikuna oli väga teaberikas. 21. oktoobri Sirbis avaldati kolm UIA kongressi käsitlevat artiklit.

EAKi juhataja Ü. Mark teavitas eestseisust EAKi nõukogu 14. oktoobri koosolekust, kus otsustatakse **arhitektuurialaste tegevuste jaotus EKA, EALi ja EAKi vahel**. Juba oli selge, et arhitektuuri eksport, arhitektuurivaldkonna reklaamimine ja arhitektuurikoolituste tegemine jääb EAKi kanda. Eestseisus **leidis**, et kuna paljud EALi ja EAKi tegevused kat-

tuvad ja tööjaotust on keeruline mõista, tuleb seda täpsustada. Edaspidi võib probleeme kaasa tuua ka see, et mitu organisatsiooni taotleb raha sarnaseks tegevuseks. EAK plaanis esitada lähiajal EASile taotluse, et saada raha EASi loomemajanduse tugistruktuuridest. Milliste konkreetsete projektide tarvis raha taotleda, vajab veel täpsustamist.

Eestseisus **pakkus TTK arhitektuuri ja keskkonnatehnika teaduskonna arhitektuuriinstituudi juhataja kandidaatidena** välja järgmised EALi liikmetest arhitektid: M. Kadarik, S. Laanjärv, K. Süda, J. Tiidemann, M. Koot, R. Järg, J. Skolimowski, T. Sooväli, A. Tammemägi ja I. Suigusaar. Ettepanek otsustati saata H. Keslerile.

Eesti Kultuurkapitali arhitektuuri sihtkapitali nõukogu **uude koosseisu järgmiseks kaheks aastaks otsustas** eestseisus esitada järgmised EALi liikmed: R. Kotov, I. Truverk, A. Tammemägi, T. Sild ja E. Hirvesoo.

J. Huimerind tutvustas **näituse „Floriade 2012” Eesti ekspositsioonipinna – hoone ja seda ümbritsev ala – ideekavandi avaliku võistluse tingimusi**. Võistluse korraldab EAS koostöös Eesti Puitmajaliiduga, et leida Eesti väljapaneku jaoks parim lahendus. Võistlustingimused telliti EALilt ja need koostas M. Maiste.

Võistlus kuulutati välja 14. oktoobril ja tööde esitamise tähtaeg oli 31. oktoobril 2011. Eestseisus **tegi ettepaneku** jagada preemiafond 3000 eurot võrdselt kolme töö autorite vahel (à 1000 eurot) ja näidata selgelt ära esimese, teise ja kolmanda koha saaja. EAList **määrati** žürii liikmeteks R. Vaiksoo, V. Sova ja varuliikmena M. Mutso.

Et **leida NAPI žüriisse kaks arhitekti ja ettevõtja**, tegi eestseisus ettepaneku määrata sinna H. Grossschmidt ja T. Rein. Ettevõtjast žüriiliikme leidmiseks **otsustati** pöörduda preemia rahastaja H. Meeritsa poole.

Et on vastu võetud otsus **anda kultuuriobjektide (nt Kumu, Eesti Arhitektuurimuuseum, Eesti Ajaloomuuseum) haldamine üle RKASile, arutas** eestseisus, kas see ei too kaasa kasumit mittetootvate kultuuriasutuste alarahastamist ning kas RKASil jätkub huvi ja võimalusi seista nende hea käekäigu eest. Eestseisus **pidas** pädevuse koondamist põhimõtteliselt **põhjendatuks**, kuid **leidis**, et selleks peab RKAS tagama kultuurialase pädevuse ka oma asutuses.

Johtuvalt viimasel ajal ajakirjanduses puhkenud **väitlustest EKA uue hoone ehitamise ümber** oli eestseisuse koosolekule kutsutud EKA haldus- ja finantsdirektor A. Simo.

A. Simo sõnul on EKA uue hoone kinnitatud detailplaneeringus tingimus, et selle kooskõlastamiseks ja uue hoone ehitamiseks vajaliku ehitusloa saamiseks peab EKA jõudma

naabrusesse jäävate majade korteriomanikega asjakohasele kokkuleppele. Vastasel korral on juriidiliselt õigus korterid sundvõõrandada.

Kõnealuse koosoleku ajaks polnud läbirääkimised kolme naabriga veel õnnelikult lõppenud, mistõttu võib ehitusloa saamine lükkuda poole aasta võrra edasi. Kui 4. detsembriks ei õnnestu ehitusloa saada, jääb EKA uue hoone ehitamiseks reserveeritud eurotoetusest ilmselt ilma. Kui 2014. aastaks ei õnnestu kasutusloa saada, peab riik tagasi maksma kogu raha, mis on saadud uue hoone ehituseks.

Alternatiivset plaani, mis võimaldaks kasutada ära uue hoone ehitamiseks siiani saadud raha, ei ole. Ilmselt oleks mõeldav osta EKAle hoone, millel on juba kasutusloa, ja kohandada see EKA vajadustega.

EKA uue hoone projekteerija E. Endjärv tutvustas põgusalt, ilma näitmaterjalita, hoone projekti. Kahjuks on esialgselt võidutööst järele jäänud vaid maht.

Eestseisus **toetas** EKA kui asutuse säilitamist ja **oli seisukohal**, et ka selle ainulaadne ja terviklik, paljudest erialadest koosnev struktuur peaks säilima. Kindlasti ei ole mõistlik jagada EKAs praegu õpetatavaid erialasid teiste õppeasutuste vahel laiali.

P. Pere tutvustas eestseisusele **kommunikatsioonispetsialist H. Ruisot**, kes koordineeris EALi 90 aasta juubeli kajastamist meedias.

27. oktoober

J. Huimerind andis eestseisusele ülevaate 19. oktoobril EKAs peetud **ümarlauast, kus vahetati mõtteid EALi korraldatavate arhitektuurivõistluste sisu- ja korraldusküsimuste** üle. Ümarlaua kokkukutsumise ajendiks olid eelkõige viimase aja võistlustega seoses üles kerkinud küsimused ja probleemid.

Ümarlauas loodeti leppida kokku võistluste korraldamise (sh võistlustingimuste koostamise) süsteemne käsitlusviisi, mis aitaks vältida seniseid vigu EALi kureeritavatel ja kaaskorraldatavatel võistlustel. Ümarlauas osalesid P. Pere, J. Huimerind, T. Laigu, K. Vellevoog, M. Šein, R. Kotov, I. Truverk, J. Tiidemann, A. Alver, E. Urbel, I. Allmann, I. Mald-Villand, L. Lepp ja L. Laineveer.

Ümarlauas peeti vajalikuks:

- tagada senisest tõhusam kontroll võistlustingimuste üle;
- parandada võistlustingimuste kvaliteeti;
- parandada, täiendada ja täpsustada EALi korraldatavate arhitektuurivõistluste juhendit (T. Laigu ettepanekul võiks sellest juhendist saada standard);
- anda võistluse žüriile põhilise otsustaja roll võistlustööde hindamisel;
- mõelda läbi žürii täpne töökorraldus;
- koostada žüriiliikme tööjuhend, kus on täpselt määratletud

tema kohustused ja õigused ning lähtepunktid ja kriteeriumid võistlustööde hindamiseks;

- märkida arhitektuurivõistluste korraldamise juhendisse, mida peab sisaldama võistluse protokoll;
- teha kõik selleks, et võistlusala detailplaneeringut ei kehtestataks enne selle ala arhitektuurse lahenduse saamiseks korraldatud võistluse tulemuste selgumist.

P. Pere teavitas eestseisust, et **muusikakeskkooli, balletikooli ja G. Otsa nimelise muusikakooli uue hoone kahe-etapilise ideevõistluse** võitnud Austria arhitekt Thomas Pucher ei ole nõus RKASi fikseeritud autoriõigusi puudutavate tingimustega (kirjas ideevõistluse juhendile lisatud projekteerimistööde ja projekteerija ning autorijärelevalve teostamise töövõtulepingus). Pucher soovib EALi toetust, et alustada RKASiga läbirääkimisi lepingu muutmiseks.

Töövõtulepingu (hankedokumentide lisa 3, hankelepingu projekt) punkt, millega T. Pucher ei nõustu, sätestab järgmist:

Juhul, kui Arhitekt ei ole nõus sõlmima ideekonkursi tingimuste kohast projekteerimistööde töövõtulepingut, loetakse, et Arhitekt on andnud Tellijale ainulitsentsi ideekonkursi ja detailplaneeringu koostamise konsultatsiooni käigus tekkinud isiklike autoriõiguste kasutamiseks, samuti kõik varalised autoriõigused. Sellisel juhul võib Tellija edaspidiste läbiviidavate planeerimis- ja projekteerimistööde puhul kasutada ükskõik millist kavandajat või projekteerijat ilma, et Tellijal või/ja tema poolt palgatud juurde- või/ ja ümberehitust teostaval arhitektil või projekteerijal oleks vaja selleks nõutada Arhitekti luba või selle eest täiendavalt tasuda.

Lühidalt tähendab see seda, et kui Pucher ei ole nõus sõlmima RKASiga projekteerimistööde lepingut, antakse tema koostatud võidutööprojekt edasitöötamiseks üle kellelegi teisele eesmärgil, et see ka tegelikult teostuks.

P. Pere sõnul kohtus I. Truverk (EALi nõustaja arhitektuuri võistluste korraldamisel) 27. oktoobril RKASi esindajatega. Kohtumisel jõuti kokkuleppele, et T. Pucher ja RKAS hakkavad pidama läbirääkimisi töövõtulepingu muutmiseks.

Eestseisus **otsustas** oodata ära läbirääkimiste tulemused ja vajaduse korral jätkata teemaga tegelemist.

M. Mutso andis fotode toel **ülevaate EALi delegatsiooni käigust Helsingisse** 18. oktoobril, kus tutvuti eakatele mõeldud kortermajadega. Visiidil osalesid M. Mutso, H. Volberg-Raig ja A. Kotli.

Helsingisse projekteeritud eakate kortermajades osutatakse elanikele kõikvõimalikke teenuseid. Eakal on võimalus osta endale majas korter või üürida seal korter või tuba. Soov nendesse kortermajadesse elama asuda on suur ja tol hetkel polnud saada ühtegi vaba pinda.

H. Volbergi ettepanekul plaanitakse 2012. aasta kevadel uut reisi Soome, et tutvuda ka teiste sealsete hooldekodudega. Reisiks plaanitakse rentida väikebuss. Eestseisus **tegi ette-**

paneku võtta Soome-visitidile kaasa Tallinna linnavalitsuse esindaja.

EALi liige K. Raude tutvustas eestseisusele ideed **koostada ja välja anda ehitusmeistrite ning linnade ja maakondade hilisemate peaarhitektide tegevust kajastav almanahh**, mis võiks käsitleda linnaehituse ja arhitektuuri arengut ajavahemikus 1918–2010 (ehitusmeistrid enne 20. sajandi algust). Tema arvates tuleks tööd alustada almanahhi sisu kirjeldamisega, millest kasvaks välja tööprogramm ja almanahhi lõplik pealkiri. Et uurimistöö ja selle vormistus on kollektiivne töö, tegi Raude eestseisusele järgmised ettepanekud.

- Võtta vastu otsus koostada ja välja anda almanahh esialgse pealkirjaga „Linnaarhitektid, peaarhitektid, linnaehitus 1918–2010” (võimalik variant „Ehitusmeistrid, peaarhitektid 1680–2010” või muu).
- Moodustada töörühm, kes valmistab ette linnade ja maakondade (valdade?) peaarhitektide nõupidamise, mille teemaks on uuritav periood ning linna- ja peaarhitektid, almanahhi sisu, tööprogramm, koostajad, umbkaudsed tähtajad jm.
- Selgitada välja võimalused rahastada almanahhi koostamist ja väljaandmist riigieelarvest, omavalitsuste eelarvest ja Euroopa Liidu fondidest.

Eestseisus **pidas** almanahhi väljaandmise **ideed huvipakkuvaks** ja toetusväärseks. Konkreetseid otsused selle kohta, milline organisatsioon peaks almanahi koostama ja kuidas väljaandmist rahastada, vajavad eestseisuse arvates läbimõtlemit. **Leiti**, et almanahhi koostamine võiks kuuluda eelkõige arhitektuuri- ja kunstiteadlaste pädevusse, seepärast võiks sellega tegelda kas Eesti Arhitektuurimuuseumis või Eesti Kunstiakadeemias.

Eestseisus **otsustas** tutvustada almanahhi koostamise ideed arhitektuurimuuseumi juhatajale L. Väljale ja EKA dekaanile T. Tammisele. Väljavõtte eestseisuse selleteemalisest protokollist **otsustati** edastada ka ATA Kile.

Kutsekoda oli teinud **arvamusküsitluse diplomeeritud maastikuarhitekti, volitatud maastikuarhitekti ja volitatud maastikuarhitekti-eksperdi kutsestandardi uustöötamise kavandi kohta. Vaadati üle A. Levaldi seisukoht kavandi kohta**. Eestseisus **toetas** A. Levaldi seisukohta ja **otsustas** edastada selle Kutsekojale.

EALi seisukoht diplomeeritud maastikuarhitekti, volitatud maastikuarhitekti ja volitatud maastikuarhitekti-eksperdi kutsestandardi uustöötamise kavandi kohta:

Eesti Arhitektide Liit ei saa arvamusküsitlusele esitatud kujul nõustuda diplomeeritud maastikuarhitekti, volitatud maastikuarhitekti ja volitatud maastikuarhitekti-eksperdi kutsestandardi kavanditega. Heaks tavaks selliste dokumentide koostamisel on töögrupis konsensussele jõudmine. Kavandite esitatud ver-

siooni koostamisel ei ole arvestatud EALi esindaja põhjendatud ettepanekutega.

Kutsestandardi kavandite põhiliseks probleemiks on selgusetus maastikuarhitekti eriala põhitegevustes ning sellest johtuv laialivalgumus sidustegevuste vahel. Igal erialal peaks olema eelkõige oma põhiline tööloik ja pädevus, millele võivad lisanduda teiste erialadega kattuvad ja neid parima ruumilise terviklahenduse nimel vastastikku rikastavad tööosad.

Sisulisest aspektist juhime tähelepanu järgmistele põhimõtelistele ebakõladele kutsestandardites:

- Maastikuarhitekti kohustuslike tööosade alustamine planeeringute koostamise ja selle juhtimisega (A.2.1) ei ole loogiline ega asjakohane. Maastikuarhitekt on eelkõige pädev koostama planeeringu erialast (maastikuarhitektuurset) osa (A.2.2). Maastikuarhitekti standardit tuleb alustada maastikuarhitektuurse projekteerimisega, millele järgneb maastikuplaneerimine ja muud erialaga seotud tegevused.
- Ehitusprojekti juhtimine (A.2.3, A.2.4) ehitusseaduse mõistes ei ole maastikuarhitekti pädevuses ning standardi sellise sõnastusega ei saa nõustuda. Standard tuleb läbivalt sisustada maastikuarhitektuurse ehitusprojekti või maastikuarhitektuurse kujundusprojekti (EVS 907: 2010) mõistega ja seonduvad osad korrigeerida. Korrektnel maastikuarhitekti erialasele tegevusele vastav mõistekasutus oleks kas maastikuarhitektuurse kujundusprojekti juhtimine ja/või ehitusprojektide maastikuarhitektuurse osa juhtimine. Selle raames võib volitatud maastikuarhitekt vajadusel koordineerida ka projekti teiste osapoolte tööd maastikuarhitektuurse teose loomisel.
- Arhitektuuri ja ehitamise valdkonna töö korraldamine riigiasutustes ja kohalikes omavalitsustes (A.2.12.1) ei kuulu maastikuarhitekti erialaste kutsepädevuste hulka. Ruumilise planeerimise valdkonna töö korraldamine on asjakohane eelkõige maastikuarhitektuursete (teema)planeeringute ja planeeringute erialaste osade piires.
- Võimalikud ametinimetused (A.7) vallaarhitekt, arhitekt, arhitekt-planeerija on eksitavad ja kohatud. Maastikuarhitekti ettevalmistusega spetsialist ei saa hakata tööle arhitekti või arhitekti-planeerijana, mis eeldab vastavat erialast pädevust arhitekti kutsestandardi mõistes.

Koostatavad kutsestandardid peavad looma aluse ruumilise keskkonna tasakaalustatud käsitlemiseks, mis on arhitektierialade koostöö võtmeks ja ehituskultuuri eelduseks.

Eesti Arhitektide Liit soovib jõudu maastikuarhitekti kutsestandardite korrigeerimiseks.

Tallinna linnadisainer U. Kaldaru pöördus EALi poole palvega määrata EALi esindaja Tammsaare pargi linnaruumilise lahenduse ideevõistluse žüriisse. Ideevõistlus kaitsealuse

Tammsaare pargi uue linnaruumilise lahenduse saamiseks kuulutatakse välja lähiajal.

Väga keeruka ideelahenduse saamiseks ja teostamiseks on tööd jaotatud kolme etappi: 2011. aastal ideevõistlus, 2012. aastal projekteerimine ja 2013. aastal tegelik uuendamine. EAList otsustati määrati žüriiliikmeks P. Pere.

P. Kokk Eesti Betooniühingust pöördus EALi poole **palvega aidata leida välisarhitekti, kes esineks peaettekandega betoonipäeval**, mis esialgsete plaanide kohaselt toimub 15. märtsil 2012. Esinejatena **otsustati** pakkuda välja Christian Kerez, Antón García-Abriel ja Valerio Olgiati.

Eestseisus **kinnitas** EALi aukohtu kokkuvõtte ja otsuse Keila kooli projekteerimise ja ehitamisega seonduva probleemistiku uurimise kohta. **Otsustati**, et koostatud materjalidest avaldatakse EALi Teatajas üksnes aukohtu lõppotsus ja A. Põime avalik vabanduskiri.

Keila kooli projekteerimise ja ehitamise probleemistiku uurimise lõppotsus

Tuginedes uurimise ajaks kättesaadud materjalidele, ütlustele, selgitustele ja nende põhjal teostatud uurimisele, otsustas EALi aukohus järgmist:

EALi liikme arhitekt Andres Põime osaluses Keila Kooli projekteerimis- ja ehitusprotsessis esineb autoriõiguse ja arhitektide kutse-eesitika normide tõsist rikkumist. AB Studio 3 OÜ vastutava spetsialistina asus A. Põime muutma ja täiendama teiste arhitektide koostatud projekti sellest autoreid informeerimata ja oma tegevust nendega kooskõlastamata. Rasked eksimused arhitektide kutse-eesitika normide vastu annavad vastavalt EALi aukohtu protseduurireeglitele aukohtule õiguse teha EALi eestseisusele ettepanek Andres Põime karistamiseks selle eksimuse eest kuni arhitektide liidust väljajäetmiseni. Arvesse võttes arhitekt Andres Põime senist märkimisväärset loomingulist tegevust ja teadaolevalt varasemate eksimuste puudumist, teeb aukohus ettepaneku karistada Andres Põimet noomitusega tingimusel, et Andres Põime tunnistab oma ebaetiliselt teguviisi, pöördudes Keila Kooli projekti autorite Toivo Tammiku ja Mart Rõugu poole avaliku vabanduspalvega EALi Teataja kaudu või EALi üldkoosolekul.

EALi liikme arhitekt Toivo Tammiku ja arhitekt Mart Rõugu tegevuses oma loominguliste õiguste kaitsel Keila Kooli projekteerimis- ja ehitusprotsessis EALi aukohus vastuolu arhitektide kutse-eesitika normidega ei tuvastanud. Samas võis Toivo Tammiku tegevuses oma autoriõiguste kaitses esineda siiski ülemäära intensiivset ja kompromissitult käitumist ning küsitavusi probleemide lahendamisoskuses professionaalsel tasemel. EALi aukohus taunib AB Ansambel OÜ ja Keila Kooli projekti autorite varasematest nõuetest loobumist kokkulepitud tingimusel 17.02.2011 Keila Hariduse Sihtasutusega sõlmitud kokkuleppes.

VABANDUS**02.12.2011.a.**

EAL Aukohtu süüdistuste kohaselt on arhitekt Andres Põime rikkunud tõsiselt autoriõigusi ja EAL kutse-eetika norme asudes muutma ja täiendama teise arhitekti poolt koostatud projekti sellest autoriteid informeerimata ja kooskõlastamata.

Arhitektuuribüroos Studio 3-s on koostatusd allpool loetletud joonised, mis käsitlevad sisekujunduse projekti muudatusi ja täiendusi. Olen eelnimetatud büroos vastutavaks spetsialistiks.

- Arhitektuuribüroo Studio 3 on koostanud Keila kooli klassiruumide akustiliste ripplagede, tahvlite ja valgustite paigutuse ning kinnituste tööjoonised ilma projekti autoritega kooskõlastamata.
- Arhitektuuribüroo Studio 3 on koostanud erilahendusega mööbli tööjoonised, samuti kohtkindlalt paigaldatud radiaatorikatete tööjoonised ilma projekti autoritega kooskõlastamata. AB Ansambel projektis olid erimööbli joonised lahendamata. Tasu töö eest oli saadud. Põhiosa Arhitektuuribüroo Studio 3 koostatud erilahendusega mööblit on siiani teostamata.
- Arhitektuuribüroo Studio 3 on koostanud Keila kooli aatriumi lae valguslahenduse ja esimese ning teise korruse ripplaelahenduse lähtudes vastava erialaspetsialisti akustilistest soovitustest, projekti autoritega lahendust ei kooskõlastatud. Nimetud lahendust võib tõlgendada aatriumi uue sisekujundusena.
- Arhitektuuribüroo Studio 3 konsulteeris objekti ehitajat optimaalsete lahenduste leidmisel siseviimistluse materjalide analoogide leidmisel. Konsulteerides lähtusid AB Studio 3 sisearhitektid maksimaalselt projektis määratud materjalidest ning tellija rahalistest võimalustest.

Nimetatud tegevusete eest vabandan Arhitektuuribüroo Studio 3 vastutava spetsialistina arhitektide Toivo Tammiku ja Tarmo Rõugu, kui sisekujunduse projekti autorite ees.

Need tegevused toimusid enne Tellija ja projekti autorite poolt sõlmitud kokkulepet 17.02. 2011. Nimetatud kokkuleppes on Keila Hariduse SA ja AB Ansambel OÜ sätestanud projektis tehtavate muudatuste korra ning tingimused. Arhitektid kinnitavad, et neil ei ole mingeid vastuväiteid projektidesse tehtvatesse muudatustesse juhul kui need on selgelt eristatavad eelnevalt autorite poolt tehtust.

Samas kohustuvad arhitektid Toivo Tammik ja Tarmo Rõuk mitte tegema mis tahes avaldusi, mis on vastuolus Kokkuleppega mis tahes kolmandatele isikutele ning mis tahes vormis. Projektide muudatuste osas, kohustuvad Töövõtja ja/või Arhitektid ametiasutustele teatama, et pretensioonid on kokkuleppel tellijaga lahendatud.

Antud Kokkulepest on juhitud nii Arhitektuuribüroo Studio 3 kui ka Tellija.

Arhitektuuribüroo Studio 3 OÜ**Juhataja Andres Põime**

Digitaalselt allkirjastatud

10. november

Kutsekomisjoni esimees M. Šein andis kätte **volitatud arhitekti kutsetunnistused** EALi kutsekomisjoni 7. oktoobri koosolekul arhitekti kutse saanuile:

Ive Pungar – volitatud arhitekt IV,
Peeter Liivandi – volitatud arhitekt IV,
Villu Scheler – volitatud arhitekt IV,
Hindrek Kuldbek – volitatud arhitekt IV,
Andres Sevtsuk – volitatud arhitekt V,
Taisi Lehtmets – volitatud arhitekt V.

Taas oli arutluse all **Tallinna muusikakeskkooli, balletikooli ja G. Otsa nimelise muusikakooli uue hoone kahe-etapilise ideevõistluse juhendile lisatud „Detailplaneeringu konsultatsiooni leping“** (võistlusjuhendi lisa nr 16). EMTA uue hoone ideevõistluse võitnud Austria arhitekt Pucher ei olnud nõus RKASi fikseeritud autoriõigusi puudutavate tingimustega selles lepingus ja soovis RKASiga lepingu muutmise asjus läbi rääkida.

Ehkki RKASi esindajate ja I. Truverki kohtumisel 27. oktoobril jõuti kokkuleppele, et Pucher ja RKAS alustavad töövõtulepingu muutmiseks läbirääkimisi, ei tehtud seda siiski RKASist lähtunud põhjustel.

Probleemi sisu selgitas eestseisusele ka A. Ojari, kes oli külalisena palutud osa võtma eestseisuse arutelust EMTA uue hoone ideevõistluse juhendile lisatud detailplaneeringu konsultatsiooni lepingu teemal (A. Ojari osauhingust Kolm Pluss Üks on T. Pucheri esindaja Eestis).

Kuulanud ära A. Ojari ja arutanud tekkinud olukorda, **kujundas** eestseisus **seisukoha** ideevõistlusele lisatud detailplaneeringu konsultatsioonilepingu (võistlusjuhendi lisa nr 16) siduvuse kohta ideekonkursi võitjaga ning kirjeldatud ummikseisust väljatulemise kohta. EALi seisukoht esitati kirjalikult ka RKASile.

Sotsiaalministeeriumi korraldatava **Kuressaare lastekodu kolme peremaja ideevõistluse žüriisse** tuleb määrata kaks EALi esindajat ja üks varuliige. Võistlus korraldatakse peremajade arhitektuurse eskiislahenduse ja krundi asendiplaanilise lahenduse saamiseks ning võitjaga sõlmitakse teenuste hankeleping.

EAList **otsustati** määrata žürii liikmeteks M. Šein, M. Aule ja varuliikmeks G. Sarv. Eestseisus **kiitis heaks** V. Tomiste ettepaneku lubada võistlustöid ära tuua nii Kuressaarde kui ka EALi, viimasel juhul on EALi ülesanne korraldada tööde edasitoimetamine Kuressaarde.

Ü. Mark tutvustas **EASi projekti raames EAKi ja EALi vahel sõlmitava koostöölepingu projekti**. Nimelt esitas EAK rahataotluse EASi programmi „Loomemajanduse tugistruktuuride toetamise meede“, et teha teoks projekt „Eesti

arhitektuurivaldkonna ettevõtluse ekspordivõimekuse tõstmine ning Eesti Arhitektuurikeskuse teenuste arendamine“. EASi nõuete kohaselt peab EAK olema sõlminud kõigi projekti kaasatutega partnerluslepingu.

Tutvunud koostöölepingu projektiga, **kooskõlastas** eestseisus selle.

Eesti Kultuurkapitalile rahataotluste esitamise tähtaja (20. november) lähenemisega seoses arutati küsimust, **kas Eesti osaleb 2012. aastal Veneetsia arhitektuuribiennaalil oma väljapanekuga**. Osalemise korral tuleks selleks kultuurkapitalilt raha taotleda. Seni on EAL korraldanud võistluse Eesti ekspositsioonile lahenduse saamiseks ja EAKi ülesanne on olnud see teostada ja Veneetsiasse toimetada. L. Põdra sõnul on kultuuriministeerium sõlminud EALi ja EAKiga kolmepoolse lepingu, kus on kindlaks määratud nii EALi kui ka EAKi ülesanded seoses arhitektuuribiennaalil osalemisega. Ministeeriumi 2012. aasta eelarves on Veneetsia biennaali tarvis reserveeritud 20 000 eurot.

Eestseisus **otsustas**, et Eesti osaleb 2012. aasta Veneetsia arhitektuuribiennaalil ekspositsiooniga, millele lahenduse saamiseks korraldab EAL võistluse. Preemiafondi jaoks **otsustati** taotleda Eesti Kultuurkapitalilt toetust (eelmise aasta samasisulise eelarve alusel).

Tallinna Tehnikaülikooli (TTÜ) Tartu kolledži direktor L. Nei oli saatnud EALile kolledžis **kavandatava tööstus- ja tsiviilehituse õppekava uue peeriala – ehitiste projekteerimine** – avamise dokumendid.

Peeriala kavandatav nimetus sobib L. Nei arvates hästi kokku kolledžis juba õpetatava ehitiste restaureerimise peerialaga. TTÜ nõukogu ootab asjaomastelt asutustelt tagasisidet uue õppekavaversiooni käivitamise otstarbekuse kohta. L. Nei sõnul ei kavatse nad liikuda arhitektuuri õppekava avamise suunas, kuid on seisukohal, et arhitektuuri õppeainete mahu suurendamine ehitusinseneride ettevalmistamisel võimaldab noortel tulla tööturul paremini toime. Samuti aitab uue peeriala käivitamine kindlasti tihendada arhitektide ja ehitusinseneride koostööd.

Eestseisus **pidas** TTÜ Tartu Kolledžis ehitiste projekteerija peeriala avamist ühiskonda **eksitavaks** ja arhitekti kutsetegevust **ähmastavaks**. Arhitektiõppe killustamisega eri kõrgkoolide vahel raisataks eestseisuse arvates valdkonna kõrgharidusressursi. Kõrgkooli õppekavade koostamine on küll iga kõrgkooli enda otsustada, kuid riiklik rahastus ühele valdkonnale on kindla suurusega ja selle ümberjagamine pole EALi arvates praeguses olukorras põhjendatud. Samuti ei tundu otstarbekas ega ka võimalik eristada Lõuna- ja Lääne-Eesti projekteerimis- ja ehitusturgu ülejäänud Eesti omast.

Tõdeti, et EAL on teinud aastaid Eestis arhitektuurihariduse teemal tõsist tööd, mille tulemusena on olukord rahunenud ja on saavutatud tasakaal: arhitekthe õpetatakse EKAs ja raken-
dusarhitekthe TTKs. Nende kahe kõrgkooli vaheline koostöö-

leping reguleerib bakalaureuse- ja magistriõppe omavahelisi suhteid. Uue õppeasutuse lisamine arhitektuurivaldkonna hariduskavadesse viiks pikka aega loodud ja kõiki osapooli rahuldava olukorra uuesti tasakaalust välja.

Arhitektuuriala õppeainete mahu suurendamine ehitusinseneride õppes **on** eestseisuse arvates **tervitatav**, kuid **ei eelda** uue eriala avamist kolledžis, kus ehitusinseneri ette ei valmistata.

Kõike eeltoodud arvestades **ei nõustu** eestseisus TTÜ Tartu Kolledži ehitiste projekteerija eriala riikliku rahastamisega ja soovib sellisest segadust tekitavast õppekavast loobuda. EALi seisukohti väljendav kiri otsustati saata Haridus- ja Teadusministeeriumile.

V. Tomiste teavitas eestseisust, et Tallinna botaanikaaed soovib koostöös EALiga korraldada **arhitektuurivõistluse botaanikaia väliala lahenduse** saamiseks.

24. november

Tallinna linnaplaneerimise amet palub oma kirjas EALi seisukohta **Riigi Kinnisvara ASi ettepaneku suhtes lammutada Tallinnas Suur-Ameerika 1 / Väike-Ameerika 2 kinnistu detailplaneeringu teostegemisel seal asuv hoone.**

RKAS hakkab kinnistule projekteerima büroohooneid nelja ministeeriumi tarbeks, ministeeriumite ühishoone projekteerimiseks on juba lõppenud eskiislahenduse ideevõistlus. Ehkki võidutöö (autorid M. Aunin, M. Kahu, M. Melioranski) alusel koostatud täpsustatud eskiisprojekt nägi ette kinnistul oleva hoone renoveerimise ja uue hoone ehitamise, soovib RKAS olemasoleva hoone lammutada. Lammutamist põhjendab RKAS sooviga rajada energiasäästlikud ja nüüdisaegse töökeskkonnaga hooned, mida on RKASi sõnul parem teha juhul, kui neid saab projekteerida ja ehitada puhtalt lehelt alustades, ilma piiranguteta.

Arutanud RKASi ettepanekut, **võttis** eestseisus **seisukoha**, et kõnealune hoone tuleb säilitada. **Leiti**, et arhitekt Ü. Ilvese projekteeritud hoone on arhitektuuriväärtuslik ehitist 1970. aastatest ja kajastab stiilipuhtalt ajastu arhitektuurilist suundumust. Peale selle on hoone märgilise objektina kindlasti leidnud tähtsa koha väga paljude inimeste ajaloolises mälus.

Eestseisus **pidas oluliseks** koostada renoveerimiseks hoone arhitektuuriajalooline ekspertiis. Renoveerimisprotsessi (nii lähtetingimuste kui ka projekti koostamise) tuleb kaasata hoone autor Ü. Ilves. Ühtlasi **oldi seisukohal**, et kõnealuse kinnistu detailplaneeringu teostamisel tuleks lähtuda detailplaneeringust, kus on kirjeldatud võimalust siduda kõrvale ehitatava hoone maht olemasoleva hoonemahuga ainult kahe esimese korruse ulatuses.

Tallinna linnaplaneerimise ametile **otsustati** edastada EALi seisukohti väljendav kiri, mille koopia saadetakse Tallinna kultuuriväärtuste ametile.

Arutati, kes arhitektidest võiksid **kandideerida kultuuriministeeriumi arhitektuurinõuniku ametikohale.**

Kandideerimise tähtaeg on 16. detsember 2011. P. Pere sõnul on kultuuriministeeriumi asekanstler R. Siil andnud lubaduse kaasata nõuniku valimise komisjoni ka EALi esindaja. Eestseisus **toetas** üksmeelselt Levaldi kandidatuuri esitamist.

Vaadati üle EALi juhatus 7. novembri koosolekul **täiendatud ja korrigeeritud NAPi statuut.**

Leiti, et kuna EALi noorteseksiooni tegevus on käivitunud, ei ole enam põhjendatud, et kandidaadid ei kuulu EALi. **Peeti otstarbekaks** laiendada kandidaatide esitajate ringi ja anda kandidaatide esitamise õigus peale EALi liikmete ka teistele inimestele.

Otsustati nende muudatus- ja täiendusettepanekutega NAPi statuuti täiendada ja seejärel statuut kinnitada.

L. Põdra teavitas eestseisust, et **kultuuriministeeriumis on kavandamisel kultuurivaldkonna suursponsoritele tänuüritus** ja palus teha ettepaneku, kes vääriskid sellel üritusel esiletõstmist.

Eestseisus **soovitas** kutsuda tänuüritusele H. Meeritsa ja T. Pruuli, kes rahastavad NAPi väljaandmist.

Koosolekul külalisena osalenud Pärnu linnaarhitekt K. Tiigisoone andis eestseisusele ülevaate **arendustegevusest Pärnus Rääma 7 kinnistul** ja selle vahetus läheduses.

Rääma 7 on Pärnu jõe kaldal asuv kinnistu, kus varem oli masinatehas, mille lagunevad hooned on praegugi alles. Nüüd on algatud ala detailplaneering, mille aluseks on 2005. aastal korraldatud arhitektuurivõistlus, see nägi alale ette üsna suure ehitusmahu. Arhitektuurivõistluse võitis Arhitektuuribüroo Luhse & Tuhala, kelle võistlustöös pakutud lahenduses kavandati ehitada jõe poole kolm torni (kaks 9-korruselist ja üks 17-korruselise), Rääma tänava poole aga 4-korruselised tiivad.

Nüüdseks on AB Luhse & Tuhala esitanud uue, suuresti muudetud lahenduse, kus kolm torni on madalamad, kuid arendus on jäänud suhteliselt mahukaks. Pärnu linnavalitsuse planeerimisosakond peab ehitusmahtu liiga suureks, kui arvestada, et Pärnusse on juba plaanis ehitada kortereid märkimisväärse mahus juurde.

Et tegemist on jõekaldale avanevate vaadetega ja piirkond on Pärnu linnale väga tähtis, siis oleks K. Tiigisooni arvates mõistlik korraldada uus arhitektuurivõistlus, mis hõlmaks suurema maa-ala (masinatehase ja lihakombinaadi ala). Praegu

ei ole arendaja ega planeeringu koostaja sellega nõus ja võistlust korraldada oleks ka keerukas, sest omanike hulk on aja jooksul suurenenud.

Kuulanud ära K. Tiigisooni ja arutelul osalenud AB Luhse & Tuhali esindajad (T. Tuhala ja R. Luhse) ning arutanud Pärnus Rääma 7 asuva kinnistu arendustegevust, **toetas** eestseisus kinnistule uue kontseptsiooni (lähteülesande) leidmist.

Eestseisus **oli seisukohal**, et 2005. aastal korraldatud arhitektuurivõistlusega saadud lahendus lähtus kinnisvarabuumi oludest. Praegust majanduslikku seisukorda arvesse võttes on eestseisuse arvates õigem otsida vaadeldavasse linnaruumi sobivamaid lahendusi.

Ummikseisust edasiminekuks **peeti otstarbekaks** algatada asjakohane laiem arutelu. Kõnealuse kinnistu eri stsenaariumite läbilahendamiseks võiks eestseisuse arvates korraldada laiapähe seminaarvormis. Üheks võimalikuks seminaarformaadiks võiks olla Pärnu linna ja EAKi koostöös korraldatav linnafoorum. Analüüsi järel peaks Pärnu linn kaaluma kogu Ülejõe linnaosaga piirnevale maa-alale teema-planeeringu koostamist. EALi seisukoht **otsustati** edastada Pärnu linnavalitsusele.

V. Tomiste teavitas eestseisust plaanist **hakata igal aastal korraldama EALi aastanäitust**.

See mõte tekkis soovist tagada uute näituste regulaarne ülespanek ja pakkuda arhitektidele erialast väljundit. Aastanäitus võiks olla vaheldumisi seotud TABi ja EALi sünnipäevaga. Et arhitektuuriteemalisi ülevaatenäitusi on viimasel ajal juba olnud, võiks aastanäitustel käsitleda mitteehitatavat, abstraktselt arhitektuuri. Aastanäitusega peaks kaasnema ka kataloog ja see võiks olla rändnäitus, mille sihtkohtadesse viimise ja seal ülespanemise eest vastutaks EAK.

Võistlus 2012. aasta kuraatorinäituse kontseptsiooni saamiseks kuulutatakse välja pärast seda, kui on selgunud, kas Eesti Kultuurkapital eraldab selle jaoks EALile raha (taotlus esitati 20. septembril).

Arutluse all oli rakendusarhitekt T. Mägi koostatud **Narva-Jõesuu rannahoone taastamise eskiisprojekt (2011)**.

Narva-Jõesuu linnavalitsuse 8. detsembri 2010. a korraldusega nr 378 määratud projekteerimistingimustes on kirjas, et ajalooline rannahoone tuleb taastada endises mahus ja algupärasele väga lähedasel kujul. T. Mägi eskiisprojektist nähtub, et kavandatav hoone järgib endist rannahoonet väliselt vormilt kaudselt. Hoone algne funktsioon on aga muutunud (rannahoonest on saanud kortermaja) ja fassaadikäsitlust on tugevasti lihtsustatud (puitvooder on asendatud krohviga, muudetud on akende jaotusi jne).

Eestseisus **oli seisukohal**, et endine Narva-Jõesuu rannahoone tuleb kas taastada algupärasel kujul või korraldada avalik arhitektuurivõistlus hävinud hoone uue kontseptsiooni saamiseks. See Ida-Virumaale märgilise tähendusega koht vajab kvaliteetset arhitektuurset lahendust. Mõlema variandi puhul peaks linn seadma tingimuse, et rannahoone taastataks avaliku funktsiooniga hoonena. Eestiseisuse seisukohti väljendav märgukiri **otsustati** saata Narva-Jõesuu linnavalitsusele.

Peeti **vajalikuks sõlmida EKAgale leping, mille kohaselt antakse ajakirja Ehituskunst väljaandmine üle EKALE**.

Lepingusse lisatakse, et ajakirja kaanele jääb ka EALi kui ajakirja ellukutsuja logo.

8. detsember

Astangu Kutse- ja Rehabilitatsioonikeskuse tellimisel koostatava juhendmaterjali „Kõiki kaasava elukeskkonna kavandamine ja loomine” töörühma liikmed Ruth-Helene Melioranski ja Andres Levald **tutvustasid eestseisusele** juhendmaterjali tööversiooni.

See on riigihanke kaudu koostatav dokument, mida rahastatakse ELi vahenditest. Riigihanke võitis ühispakkumus, mille esitasid EAL, EKA ja Eesti Disainikeskus. Juhendmaterjali eesmärk on anda juhiseid selliste keskkondade planeerimiseks, mis oleksid kõikidele ligipääsetavad ning kus oleksid tagatud piiratud toimetulekuga inimeste võrdsed võimalused ja sotsiaalne kaasatus. Juhendmaterjal on soovituslik dokument, millel pole seadusandlikku jõudu.

Pärast juhendmaterjali valmimist jääb selle omandiõigus Astangu Kutse- ja Rehabilitatsioonikeskusele. Täpsustamist vajab, kuidas juhendmaterjali levitama hakatakse ja mil viisil tehakse teavitustööd. R-H. Melioranski kutsus arhitekte üles tutvuma juhendmaterjali tööversiooniga ja tegema selle kohta lisa- ja parandusettepanekuid.

Eestseisus **vaatas läbi** Peep Jänese **loomestipendiumi taotluse** (summas 950 eurot), mille eesmärk on katta osaliselt tema juubelinäituse (avatakse 29.12.2011 Eesti Arhitektuurimuuseumis) kataloogi väljaandmise kulud. Kataloogi koostavad ja näituse kuraatorid on M. Väljas ja M. Karu.

Eestseisus **otsustas** P. Jänese loomestipendiumi taotluse täismahus rahuldada.

Taas **arutas** eestseisus **Eesti Kultuurkapitali arhitektuuri sihtkapitali aastapreemiate väljaandmisega** seonduvat.

EALi juhatus oli tõdenud, et see, kuidas aastapreemiaid praegu välja antakse, ei leia ühiskonnas piisavat vastukaja ning väljakuulutamisel jäävad preemiad teenimatult tähelepanuta. Televisioonis kajastatakse teatavasti ainult Eesti Kultuurkapitali aastapreemiate saamist. Juhatus oli kaalunud, kas arhitektuuri ja kunsti sihtkapitali aastapreemiate väljakuulutamise

ei jääks põhiürituse varju sel juhul, kui kuulutada preemiata saajad välja muul ajal, mitte Eesti Kultuurkapitali aastapremiate kätteandmise pidulikul üritusel. Ent kas see ei tähendaks üldpildist kõrvalejäämist?

Juhatus oli leidnud, et arhitektuuri sihtkapitali aastapremia saajad pälviksid tunduvalt suuremat tähelepanu juhul, kui kultuurkapitali nominente kajastav film ja aastaraamat saaksid valmis preemiata väljakuulutamise samal ajal. Kahjuks ei tule filmi valmimine selleks ajaks kõne alla. Aastaraamatu õnnestuks selleks ajaks välja anda üksnes juhul, kui kandidaatide esitamine arhitektuuri sihtkapitali aastapremiale kuulutatakse välja senisest varem (nt kevadel) ja kui ka žürii koguneks otsuse langetamiseks varem.

Juhatus pidas vajalikuks arutada enne otsustavaid samme kõnealust küsimust eestseisuses.

Eestseisus **oli seisukohal**, et Eesti Kultuurkapitali arhitektuuri sihtkapitali aastapremiate väljaandmisel võiks jätkata senist tava, ent EAL peaks levitama nominentide kohta senisest rohkem ja põhjalikumalt teavet. Näiteks võiks korraldada meediat ja avalikkust kaasava lisaürituse, kus tõstetakse veel kord esile kõiki preemiata saajaid ja nominente.

Eestseisuse koosolekutel toimunud arutelude järel sõnastatud kirjade ja pöördumistega tutvumiseks võite pöörduda EALi poole aadressil info@arhliit.ee.

Lõppenud arhitektuuri-võistlused

Kommunismiohvrite memoriaali asukoha ja ideekavandi võistlus

Võistlus kestis 05.07-01.11.2011.

Kultuuriministeeriumi ja EALi koostöös välja kuulutatud võistlusele laekus 66 tööd. Žürii hindas neid lähtuvalt idee kandvusest, kohaspetsiifilisusest ja teostatavusest.

Võistluse tulemused

I-II preemia (à 3000 eurot) pälvisid järgmised ideekavandid:

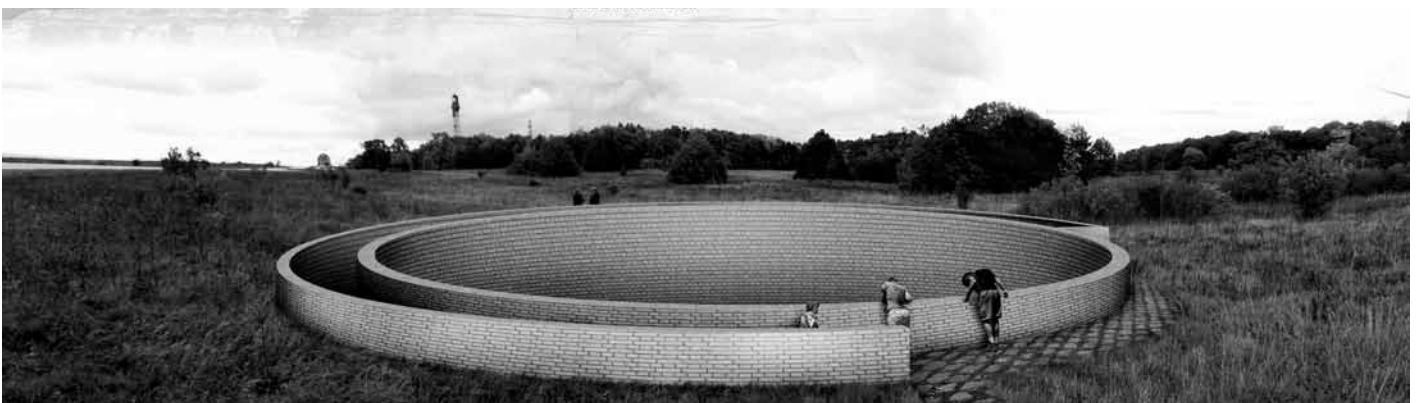
- ideekavand märgusõnaga „Vest”, autorid Armin Valter ja Joel Kopli;
- ideekavand märgusõnaga „Mälutulbad”, autor Koit Ojaliiv.

Eripreemia (à 1000 eurot) pälvisid järgmised ideekavandid:

- ideekavand märgusõnaga „Baasid”, autor Alvin Järving;
- ideekavand märgusõnaga „Otsuste rand”, autorid Roland Reemaa ja Laura Linsi;

Ideekavand „Mälutulbad”, autor Koit Ojaliiv.

Ideekavand „Vest”, autorid Armin Valter ja Joel Kopli.

- ideekavand märgusõnaga „Introvert”, autorid Urmas Paul, Martin Lepplaan, Evelin Reimand ja Martin Noorväli;
- ideekavand märgusõnaga „Padakonn”, autorid Vadim Fomitsev, Mart Liho ja Ekke Väli.

Ära märgiti järgmised ideekavandid:

- ideekavand märgusõnaga „Vabaõhumuuseum”, autorid Hannes Aava, Alvin Järving, Larissa Kondina-Sokolova, Sille Pihlak, Jass Seljamaa ja Siim Tiisvelt;
- ideekavand märgusõnaga „Linnutee”, autor Toomas Unt;
- ideekavand märgusõnaga „Punane vagun”, autorid Helen Rebane, Egon Metusala ja Elo Liina Kaivo;
- ideekavand märgusõnaga „Kommunism”, autor Mark Gritmitliht.

Ettevalmistamisel olevad arhitektuuri- võistlused

Tallinna Kristiine linnaosa ühistranspordi terminali ideelahenduse võistlus

Tellija: Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
Ligikaudne ajakava: väljakuulutamise ajavahemikus 19.–23.01.2012, tööde esitamise tähtaeg märtsi esimesel poolel.
Preemiafond: 6000 eurot

Kuressaare Lastekodu kolme sotsiaal-maja võistlus

Tellija: Sotsiaalministeerium
Ligikaudne ajakava: väljakuulutamise detsembri lõpus või jaanuari alguses, tööde esitamise tähtaeg veebruari lõpus.
Preemiafond: 11 000 eurot

Eesti Ajaloomuuseumi arhitektuurivõistlus (Maarjamäe kompleksile terviklahenduse leidmise konkurs)

Tellija: Eesti Ajaloomuuseum
Ligikaudne ajakava: ettevalmistamisel, tingimused valmivad 2011. aasta lõpuks.

Tallinna Maakri kvartali arhitektuurivõistluse teine etapp

Ligikaudne ajakava: võistlustingimused on ettevalmistamisel, ajakava on määramata.

EALi teated

Eesti Arhitektide Liit kuulutas 13. detsembril välja **konkursi 2011. aasta noore arhitekti** tiitlile. Neljanda noore arhitekti konkursi võitjat premeerib Heldur Meerits 4500 euro suuruse

reisitšekiga, mille väärtuses saab Go Traveli reisibüroo kaudu reisida vabalt valitud sihtkohtadesse.

Konkursiga tunnustatakse ja tõstetakse esile noorte Eesti arhitektide loomingut. Tänavu saab uuendusena kandidaate esitada igauks, kes põhjendab oma valikut vähemalt 1000 tähemärgi pikkuse tekstiga.

Arhitektuuri ekspordi edendamise nimel on üks žüriiliige väljastpoolt Eestit. Kolme aasta jooksul on arhitektide konkursitöid käinud hindamas väliskriitikud arhitektuuriajakirjadest: A10 peatoimetaja Hans Ibelings ja ajakirja Arkitektur peatoimetaja Claes Caldenby. Tänavu liitub žüriiga arhitektuuriõppejõud ja arhitektuuriajakirja The Architectural Review toimetaja Will Hunter.

Noore arhitekti preemia 2011 žüriisse kuuluvad Will Hunter, varasemad preemia laureaadid Hanno Grossschmidt ja Martin Aunin ning ettevõtjad Heldur Meerits ja Priit Hõbemägi. Noore arhitekti 2011 kuulutab EALi üldkogu koosolekul 16. veebruaril 2012 välja president Toomas Hendrik Ilves.

Kandidaatide esitamine

- Kandidaatide esitamise õigus on igauhel.
- Arhitektil on õigus esitada kandidaadiks ka iseenast.
- Esitada võib ka varem kandideerinud arhitekte.
- Preemia on mõeldud Eestis elavale ja töötavale Eesti arhitektuuri arendanud või Eestile olulist tuntuust toonud arhitektile või arhitektide kollektiivile, kes on olnud omal alal uuenduslik või kelle looming on oluliselt kaasa aidanud Eesti arhitektuuri tutvustamisele maailmas.
- Hindamisele kuuluvad kandidaadi näitusetegevus, arhitektuurikirjutised, uuenduslikud projektid, õppe- ja teadustöö, teadustöö, valdkonna populariseerimine meedias ja valmisäänud ehitised.
- Loomingulise kollektiivi kandideerimisel peavad esitatud tööd või tegevused olema ühisloominguna selgelt esile toodud.
- Kandidaadi või loomingulise kollektiivi iga liikme vanuse ülempiir on 40 aastat.
- Kandidaat peab kuuluma EALi või EALi noortesektiooni.
- Kandidaadi esitamise avalduses palume näidata ära kandidaadi kontaktandmed ja põhjendada preemia andmist sellele inimesele. Avalduse maht on vähemalt 1000 tähemärki.
- Avalduse palume saata 5. jaanuariks 2012 aadressile info@arhliit.ee või tuua EALi bürosse aadressil Lai 31, 10133 Tallinn.

Preemia statuut ja info seniste laureaaside tööde kohta asuvad EALi koduleheküljel aadressil <http://nap.arhliit.ee>.

Lisateave:

Peeter Pere
Eesti Arhitektide Liidu esimees
tel 565 1015
www.arhliit.ee

Liina Guiter
projektijuht
tel 611 7433
liina@arhliit.ee

EALi üldkogu koosolek

EALi üldkogu koosolek, kus valitakse EALile uus esimees ja uus eestseisus, toimub **16. veebruaril 2012**. Koosoleku toimumiskoht ja päevakord on täpsustamisel.

EALi välissuhtlus

Lühiülevaade Euroopa Arhitektide Nõukogu 2011. aasta teisest peaassambleest

Brüsselis toimus 25.–26. novembril Euroopa Arhitektide Nõukogu (<http://www.ace-cae.org/>) üldkogu. Liikmete esindajatest koosnev üldkogu on EANi kõrgeim organ, mis koguneb kaks korda aastas ja mis on liigendatud EANi temaatilise struktuuri järgi. Üldkogul esindas Eesti Arhitektide Liitu ning volituse alusel ka Läti ja Leedu arhitektide organisatsioon Andres Levald.

Üldkogul valiti EANile uus president, kelleks sai teiseks kaheaastaseks perioodiks Selma Harrington (RIAI). Nõukogu juhatuse uuteks liikmeteks valiti Matjaž Durjava Sloveeniast ja Nicholas Galabov Bulgaariast. Kokku on EANi juhatuses 11 liiget, kellest kuus (sealhulgas president) valitakse ja viis nimetatakse rotatsiooni alusel.

2010. aastal lahkus ametist EANi peasekretär Alain Sagne ja 2011. aastal tegevdirektor Adrian Joyce, viimane on nüüd energiasäästlike ehitusettevõtete ühenduse EuroACE (<http://www.euroace.org/>) peasekretär. Üldkogul tehti teatavaks, et 2012. aastast on EANi peasekretäriks Ian Prichard, kes on olnud aastaid RIBA välissuhete juht.

Üldkogul kiideti EANi 2012. aasta eelarve mahuga 763 825 eurot valdava häälteenamusega heaks. EALi esindaja hääletas enda ning esindatavate Läti ja Leedu arhitektide liitude nimel eelarve 5% suurendamise vastu, sest see tähendab Eestile 100 euro suurust kulude kasvu (kokku 3170 eurot aastas).

Käsitleti ka ACE tegevuse põhivaldkondades – juurdepääs erialasele tegevusele (TA1), erialane tegevus (TA2) ja arhitektuur elukvaliteet (TA3) – toimunut.

Esimeses valdkonnas TA1 oli põhiteemaks Euroopa Komisjonis ettevalmistatav kvalifikatsioonidirektiivi muutmine, mis on lõpusirgel. Liikmesorganisatsioonid ja ACE (http://acecafe.www2.produweb.be/public/js/tiny_mce/jscripts/tiny_mce/plugins/imagemanager/files/documents/ACE_submission_Green_paper_PQD_25.08.2011V.10.3.pdf) on oma seisukohad esitanud. Toal Ó Muiré (RIAI) teavitas üldkogu Euroopa Komisjonis ja Euroopa Parlamendis peetud aruteludest ning sellest, et 2012. aastal taotletud 5+2aastase lahenduse (haridus ja praktika) lisamist kvalifikatsioonidirektiivi ilmselt ei saavutata. Selle põhjuseks on Euroopa Komisjoni soovimatus

minna vastuollu Saksamaa ja Ühendkuningriigi seniste, nelja-aastaste arhitektihariduse regulatsioonidega, kuigi ka mainitud riigid ei rakenda neid enam. Teisalt jääb 5+2süsteem EANi sihiks ka edaspidi. Uuendatava kvalifikatsioonidirektiivi teksti esitab komisjon detsembris.

Teise valdkonna (TA2) juht Pavel Kobylanski tegi põhjaliku ülevaate arhitektitegevuse kindlustamise võimalustest. Valmimas on dokument õigusnormidest ja kvaliteedist, mis on ette nähtud liikmesorganisatsioonide abistamiseks, samuti ülevaade arhitektiteenuste sisulisest mitmekesisusest Euroopa Liidu liikmesriikides. Uuendatava teenuste direktiivi esimest versiooni on oodata aasta lõpuks. 2011. aasta novembris korraldas EAN kahepoolsete nõupidamiste sarja, et paremini kajastada direktiivis arhitektide huve. Ülevaade nõupidamiste tulemustest antakse järgmisel üldkogul ning selle põhjal koostatakse liikmesorganisatsioonidele abimaterjal nende huvide paremaks kaitsmiseks.

Kolmanda valdkonna kohta (TA3) anti ülevaade projektidest, milles EAN osaleb. Neist põhilised on energiasäästule keskenduvad Shelter (www.shelterproject-iee.eu) ja OpenHouse (www.openhouse-fp7.eu), samuti TrainRebuild (<http://trainrebuild.eu/>).

Ülevaate koostas
Andres Levald
EALi delegatsiooni juht

Eesti Arhitektuurikeskus aastal 2011

Eesti Arhitektuurikeskuse 2011. aasta tegevuses olid kesksel kohal Tallinna arhitektuuri biennaali korraldamine ja mitmesugused välisprojektid.

Eesti Arhitektuurikeskuse (EAK) 2011. aasta suurprojektiks oli 8.–11. septembrini peetud esimene rahvusvaheline Tallinna arhitektuuri biennaal (TAB). Biennaal koosnes kolmest põhisündmusest: sümposium „Landscape Urbanism / Maastikurbanism” Kultuurikatlas (kuraator Katrin Koov), kuraatorinäitus „11FLIRTS” Kadrioru lossis (kuraator Villem Tomiste) ja Tallinna visioonivõistlus „STREET 2020”. Biennaali peakülalisteks olid arhitektid Eva Castro Suurbritanniast ja François Roche Prantsusmaalt.

EAKi juhatuse esimehe, arhitekt Ülar Marki sõnul on TAB märgiline ja suure potentsiaaliga sündmus: „TAB oli paljude arvates viimase kümnendi silmapaistvaim rahvusvaheline arhitektuursündmus Eestis. Meie sooviks on kujundada sellest Eesti ja välisarhitektuuri sünergiline ühisplatvorm, mis

elavdab nii arhitektuurielu Eestis kui äratav tähelepanu ka mujal maailmas.”

Järgmine TAB korraldatakse 2013. aastal ja ettevalmistused selleks on juba alanud.

Välisprojektid Pariisist Moskvani

EAKi välisprojektidest kujunes kaalukaimaks osalemine eesti kultuuri festivalil „Estonie Tonique” Prantsusmaal. Oktoobrist detsembrini Pariisis kestnud festivali programmi kuulus neli arhitektuurisündmust, millest kolme aitas Eesti partnerina organiseerida EAK.

Festivalil sai näha kahte Eesti nüüdisarhitektuuri näitust. 18. oktoobrist 10. novembrini eksponeeriti Paris Val de Seine'i Riiklikus Arhitektuurikõrgkoolis näitust „BUUM/RUUM: UUS EESTI ARHITEKTUUR” (kuraator Pille Epner). 26. novembrist 17. detsembrini sai aga Belleville'i Riiklikus Arhitektuurikõrgkoolis tutvuda näitusega „50 MAJA / 50 MAISONS” (kuraator Karen Jagodin), kus esitleti olulisemat osa Eestit 12. rahvusvahelisel Veneetsia arhitektuuribiennaalil esindanud väljapa-

nekust „100 MAJA / 100 HOUSES”. 25.–26. novembril toimus samas Belleville'i arhitektuurikoolis ka seminar, kus Eesti esinejatena astusid üles arhitektid Siiri Vallner, Indrek Peil ja Andres Alver, loovjuht Andrus Kõresaar ning arhitektuuriajaloolased Epp Lankots, Triin Ojari ja Oliver Orro.

Peale Pariisi festivali aitas EAK 2011. aastal korraldada Eesti nüüdisarhitektuuri tutvustavaid näitusi, seminare ja kontaktüritusi nii Glasgow's, Helsingis, Moskvast, Prahas kui ka Barcelonas.

Teiste olulisemate tegevustena saab lõppevast aastast esile tõsta välkloengute korraldamise, laste ja noorte arhitektuuri-teemalise huvikooli avamise, kivilinnafoorumite korraldamise, AKU klubi asutamise ning trükiste publitseerimise.

Ülevaate koostas

Carl-Dag Lige

EAKi projektijuht

Lisateave: www.arhitektuurikeskus.ee

Muljeid Tallinna arhitektuuribiennaalilt, september 2011 (foto: **Tarvo Hanno Varres**).

Näitus „BUUM/RUUM: Uus Eesti arhitektuur” Pariisis (foto: **Joris Fromet**).

MEIE JUUBILARID

NOVEMBER

8.08.11.2011	Enn Rajasaar	50
14.11.2011	Ene Eharand	60
20.11.2011	Olavi Nõmmik	55
21.11.2011	Riho Hürden	60
21.11.2011	Jörgen Vähi	60
21.11.2011	Veronika Valk	35
29.11.2011	Paul Kangur	85

DETSEMBER

08.12.2011	Valeri Falkenberg	55
08.12.2011	Lembit-Kaur Stöör	35
17.12.2011	Cerly-Marko Järvela	45
24.12.2011	Heiki Taras	55
26.12.2011	Peep Jänes	75
26.12.2011	Indrek Tiigi	35
27.12.2011	Maja Niisuke	55

JAANUAR

02.01.2012	Inga Raukas	45
04.01.2012	Mart Port	90
12.01.2012	Jan Skolimowski	35
19.01.2012	Margus Maiste	35
19.01.2012	Urve Alas	85
24.01.2012	Ülo Sirp	85
27.01.2012	Piret Kivi	55
29.01.2012	Katrin Tomberg	55
30.01.2012	Aldo Tampere	85

VEEBRUAR

03.02.2012	Andres Lunge	50
20.02.2012	Toivo Kallas	80
21.02.2012	Viktor Pais	65
25.02.2012	Andres Siim	50

Teated senioridele

Sügishooaega alustasime väljasõiduga Raplasse, kuhu me tegelikult kohale ei jõudnudki, sest vallaarhitekt Rein Alti juhitud tutvumine Kohilaga kujunes niivõrd sisukaks ja muljeterohkeks. Külastasime Hageri hooldekodu (2002, arhitekt Urmas Lööke), Kohila raamatukogu mõisa endises aidas-kuivatis (2009, arhitektid Liis Kesküla ja Mart Kesküla), taastatud Tohisoo mõisat ja muidugi vallamaja (arhitekt Maarja Nummert), kus vallavanem Heiki Hepner andis ülevaate valla arengusuundadest. Toredad sissepõiked kolleegide Hugo Sepa, Ülo Sirbi ja Arvi Aasmaa kodupaikadesse kuulusid samuti väljasõidu juurde.

Traditsioonilised kokkusaamised Tallinnas Pagaripoiste kohvilauas toimusid oktoobri-, novembri- ja detsembrikuu esimesel teisipäeval. Vahetasime infot kunstiakadeemia maja saatuse kohta, arutasime rahandusministeeriumi hoonega seotud probleeme ja lubasime endale pimedal advendiajal väikese klaasi hõõgveini.

Eesti Kultuurkapitali arhitektuuri sihtkapitalile esitasime taotluse senioride tervisetoe saamiseks. Kui meie taotlus rahuldatakse (infot küsida EALi sekretärilt jaanuaris 2012), palun esitada EALi sekretärile taotlused ja lisada makstud arved või maksekorralduste koopiad hiljemalt 1. veebruariks 2012.

Ootame kõiki seniorarhitekte jälle Pagaripoiste kohvikusse kuu esimestel teisipäevadel kell 14.

Seniks aga ilusat ilma, lõbusat aastavahetust ja tugevat tervist!

Ell Väärtnõu
EALi senioride sektsiooni juhataja

EALi uued liikmed

Indrek Kallas,

sünd 07.05.1981, lõpetanud 2005. aastal Tallinna Tehnikakõrgkoolis arhitektuuri eriala. Töötab arhitektuuribüroos Korrus OÜ arhitektina, on selle juhatuse liige.

Alus: EALi eestseisuse otsus nr 187/01.09.2011.

Eesti Arhitektide Liit

Reg-kood: 80053223

Address: Lai 31, 10133 Tallinn

Üldfaks: 611 7431

E-post: info@arhliit.ee

Kodulehekülg: www.arhliit.ee

Pangarekvisiidid: ak 10022011720004, SEB

EALi liikme aastamaks on 80 eurot, senioridel kuni 70. eluaastani ja noorliikmetel 10 eurot.

EALi esimees on Peeter Pere.

EALi aseesimehed on Jaak Huimerind, Tõnu Laigu, Villem Tomiste ja Kalle Vellevoog.

Tegevdirektor Ingrid Mald-Villand:

tel 611 7435, ingrid@arhliit.ee

Sekretär Signe Liivaleht:

tel 611 7430, signe@arhliit.ee

Projektijuht Liina Guiter:

tel 611 7433, liina@arhliit.ee

Raamatupidaja Anne Kerge:

tel/faks 611 7434, anne@arhliit.ee

EALi kontori lahtiolekuajad: septembrist juulini E-R kl 10-17.

EALi eestseisuse koosolekud on üle nädala neljapäeviti algusega kl 16.30.

EALi noortekogu uued liikmed

Liisi Vähi,

sünd 07.02.1986, lõpetanud 2011. aastal Tallinna Tehnikakõrgkoolis arhitektuuri eriala. Õpib Eesti Kunstiakadeemias arhitektuuri magistriõppes (eeldatav lõpetaamise aeg 2013). Töötab vabakutselise arhitektina.

Alus: EALi eestseisuse otsus nr 187/01.09.2011.

EALil on uus projektijuht Liina Guiter

Liina on sündinud Tallinnas, kuid kesk- ja kõrghariduse omandanud Torontos Kanadas. Ülikooli lõpetas ta biokeemia erialal. 2007. aastal alustas Liina õpinguid Eesti Kunstiakadeemias fotograafia magistrantuuris ja tal on olnud mitu isikunäitust.

2009. aasta septembrist alates töötas Liina sihtasutuses Tallinn 2011 kultuuripealinna programmikoordinaatori ja projektijuhina. Tema projektideks olid ökosaar koos MTÜga Eesti Pakendiringlus, kultuuripealinna külalislahkuse programm ja sündmustesari „52 üllatust ja ideed“ (www.52.ee).

Liina juhib EALis noore arhitekti preemia, EALi kuraatornäituse, suvepäevade jt projekte.

Liinaga saab ühendust tel 611 7433 ja aadressil liina@arhliit.ee.

